

Status för floran i intermediära/fattiga våtmarker

Hur är status för floran i våtmarker som INTE är rikkärr?

- Generella inventeringar av Skånes flora
- Floraväkteri
- Projekt Skånes mossor

Korttidstrend

Millora 2.0 (2018 – 2025)

- Indexberäkningar
- Ger relativ bild av hur det går för arter associerade med olika naturtyper

Mer positiv
utveckling

Mer negativ
utveckling

Vegetationsindex
Torräng
Stäppäng
Grusmark
Ängslövskog
Torrhed
Fuktäng
Intermediär lövskog
Fukthed
Buskmark
Intermediära kärr
Kalkfuktäng
Basfattig kulturgräsmark
Basrik kulturgräsmark
Mesotrofa vatten
Hedlövskog
Blåbärsgrenskog
Eutrofa vatten
Rikkärr
Högörtsvegetation
Havsstrandäng
Alsumpskog
Asksumpskog
Hedbarrskog
Oligotrofa vatten
Fattigkärr
Tall-/björksumpskog
Högmosse
Åkermark
Ruderatmark
Stenig havsstrand

Korttidstrend

Exempel på vanliga våtmarksarter med signifikant negativ korttidstrend i Millora 2.0 (2018 – 2025)

Kärrtistel
Cirsium palustre

Foto: Krzysztof Ziarnek

Besksöta
Solanum dulcamara

Foto: Agnieszka Kwiecien

Vattenblink
Hottonia palustris

Foto: Krzysztof Ziarnek

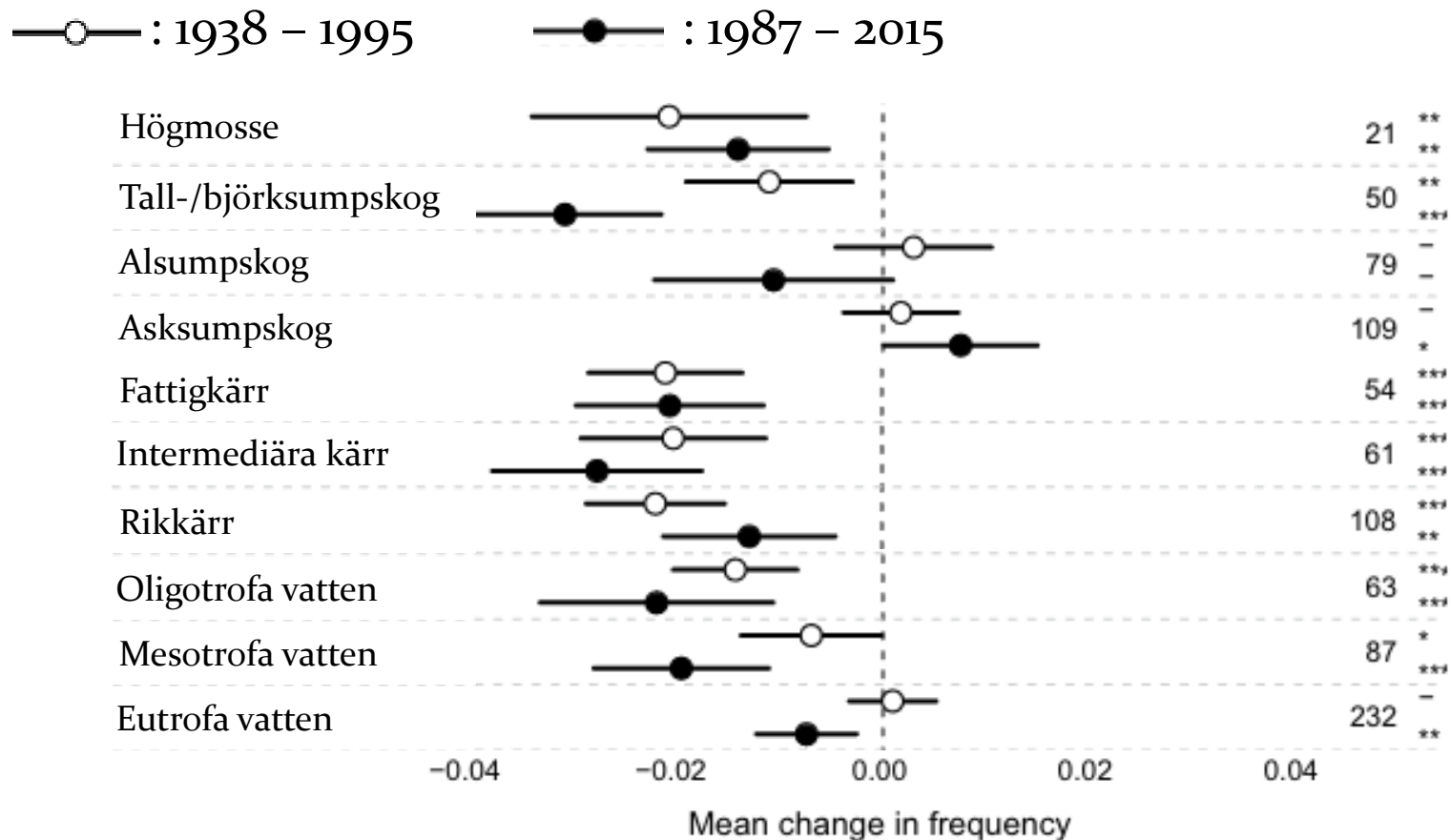
Vattenveronika
Veronica anagallis-aquatica

Foto: Stan Shebs

Historiska data

Tyler, T., Andersson, S., Fröberg, L., Olsson, K.A., Svensson, Å. & Olsson, O. 2019. *Recent changes in the frequency of plant species and vegetation types in Scania, S Sweden, compared to changes during the twentieth century.* Biodiversity and Conservation.

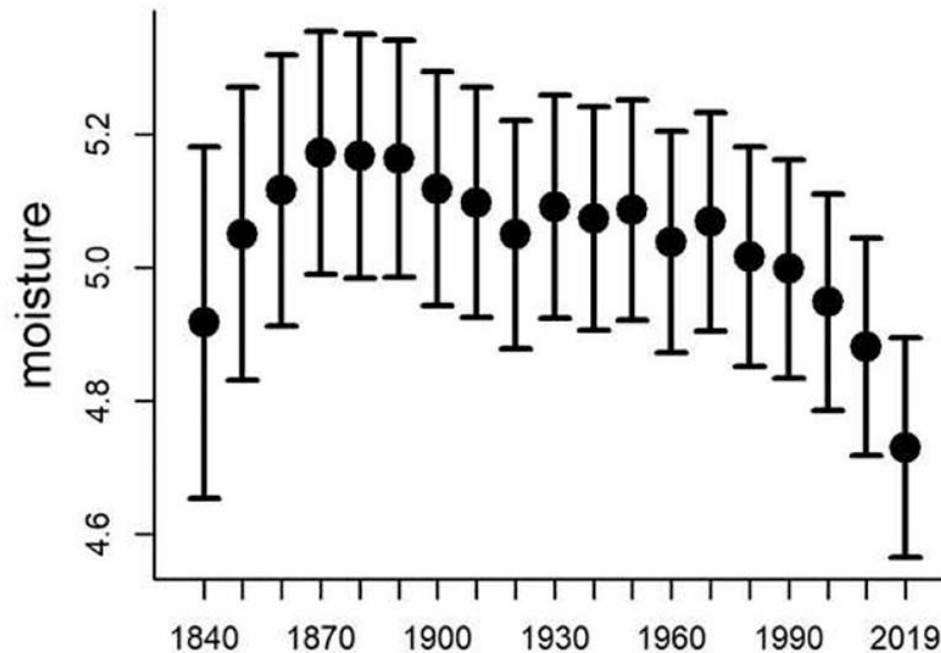
Jämförelser mellan skånska florainventeringar

Historiska data

Hallman, C., Olsson, O. & Tyler, T. 2022. *Changes in south-Swedish vegetation over the last 200 years as described by species-specific indicator and trait values and documented by museum and literature records. Ecological indicators.*

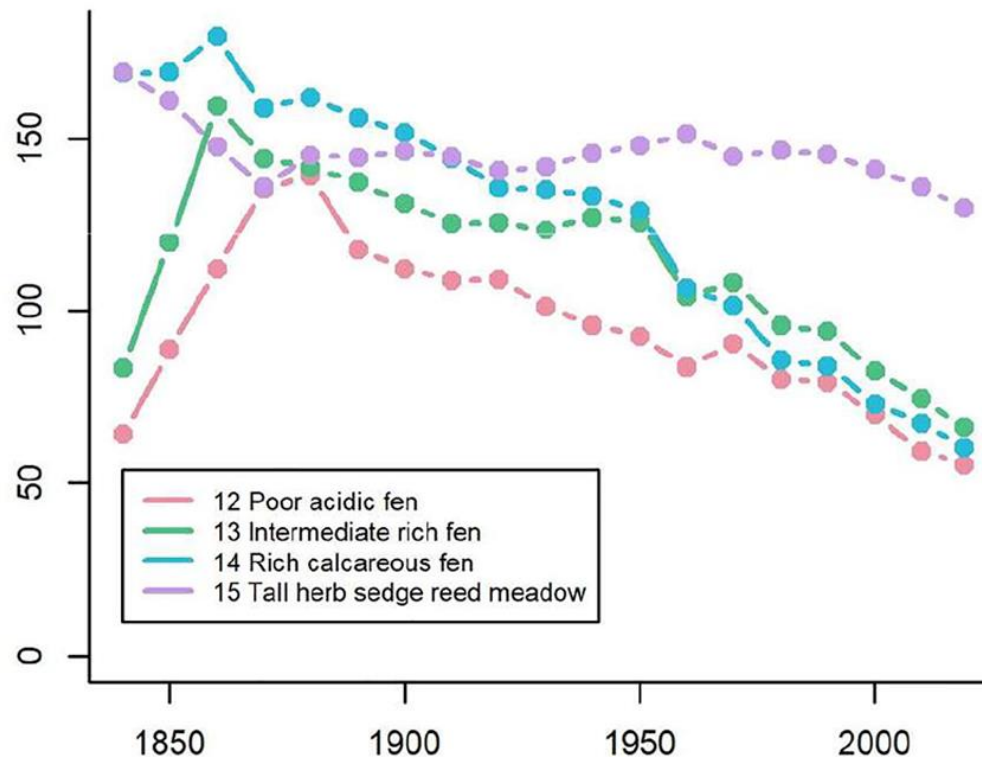
Fuktindex 1840 – 2019

Historiska data

Hallman, C., Olsson, O. & Tyler, T. 2022. *Changes in south-Swedish vegetation over the last 200 years as described by species-specific indicator and trait values and documented by museum and literature records. Ecological indicators.*

Vegetationsindex 1840 – 2019

Floraväkteri

Rödlistade kärlväxter i intermediära våtmarker

- Krypfloka (VU)
- Klotgräs (VU)
- Vildris (VU)
- Flytsäv (NT)

- Dvärgag (CR)

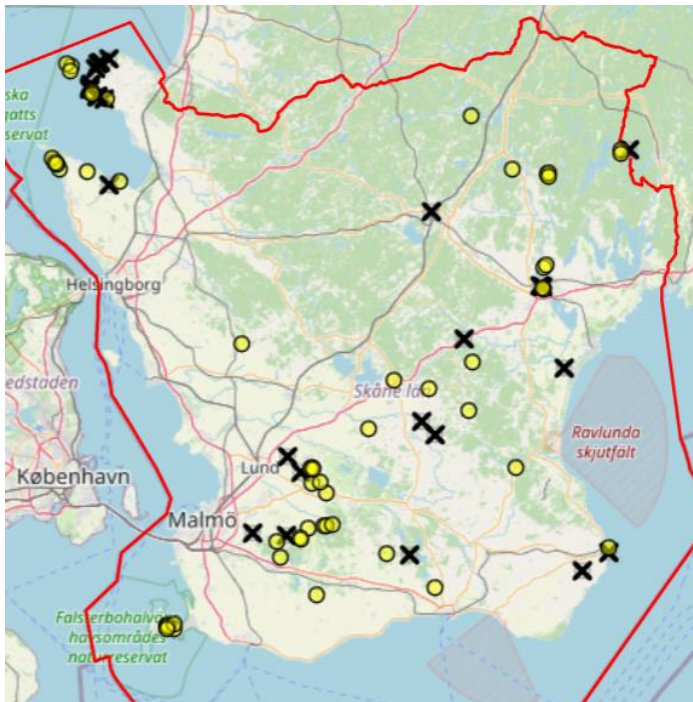
Krypfloka

Helosciadium inundatum

Kunnat återfinnas på ungefär hälften
av lokalerna

Igenväxning p.g.a. försämrad hävd
återkommande hot

Kan finnas kvar fåtaligt vid dåliga
förhållanden och då vara svårfunnen

Krypfloka

Helosciadium inundatum

Miljöbild god lokal
för krypfloka på
Bjäre

Foto: Martin Löfdal

Klotgräs

Pilularia globulifera

Goda förekomster vid några
nordskånska sjöar, annars på reträtt

Konkurrenssvag; igenväxning,
eutrofiering och humifiering hotar

Kan dra nytta av nyanlagda dammar
innan vegetationen slutit sig

Klotgräs

Pilularia globulifera

Miljöbild god
lokal för klotgräs
utanför Höör

Foto: Stefan Andersson

Andra växter på tillfälliga, näringsfattiga stränder

Livskraftiga nationellt, men allt tyder på att utvecklingen i Skåne är likartad de floraväktade arterna

Strandpryl och nålsäv minskade med cirka 60-75 % i Skånes flora

Strandpryl
Plantago uniflora

Foto: Patrik Engström

Sylört
Subularia aquatica

Foto: Michael Pirie

Nålsäv
Eleocharis acicularis

Foto: Krzysztof Ziarnek

Vildris

Leersia oryzoides

Står sig väl i Helge ås omgivningar;
mer blandat i NV

Fluktuerande vattenstånd som
hindrar vassen från att ta över gynnar

Kan på sina håll konkurrera ut små
arter som krypfloka

Foto: Stefan Lefnaer

Vildris

Leersia oryzoides

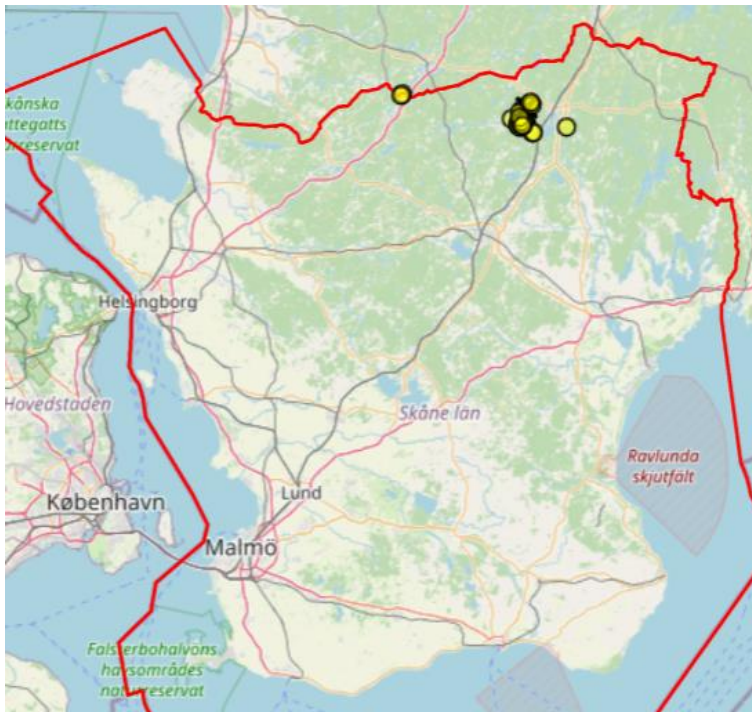
Miljöbild god
lokal för vildris
nära Rössjön,
Ängelholm

Foto: Joachim Falck

Flytsäv

Isolepis fluitans

Begränsad utbredning i Skåne;
växer i synnerhet kring Skeingesjön

Inventerades 2018 med gott resultat;
värmen troligen (tillfälligt?) gynnsam

Betesdjur som trampar och håller
stränderna öppna viktiga

Flytsäv

Isolepis fluitans

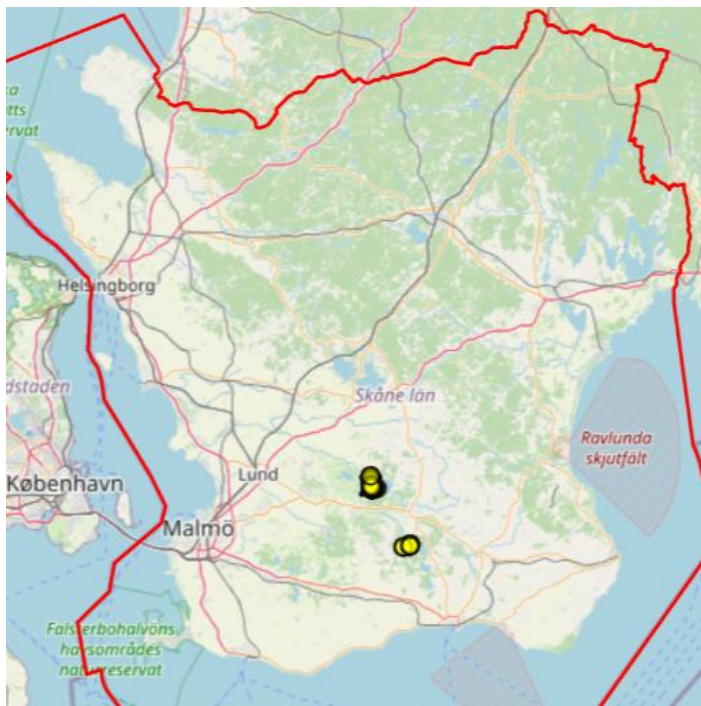
Miljöbild god
lokal för flytsäv
i Småland

Foto: Krister Wahlström

Dvärgag

Cyperus fuscus

Ansågs vara nationellt utdöd sedan 1950, tills den återupptäcktes 2013 vid extremt lågvatten i Vombsjön

Varierar starkt i antal mellan åren: 3000 ex 2013, mellan 5 och 700 övriga år

Sedan 2019 även upptäckt i Sövdesjön

Foto: Staffan Nilsson

Dvärgag

Cyperus fuscus

Vombsjöns blottlagda
strand 2013

Foto: Erling Jirle

Mossor i intermediära våtmarker

Projekt Skånes mossor går mot sin slutfas

- Utbredningsbilder börjar framträda
- Kan jämföras med äldre uppgifter

Hårklomossa

Dichelyma capillaceum

Växer huvudsakligen i Helge ås
omgivningar

Stabil förekomst i kärnområdet, men
har försvunnit kring Höör

Ej längre rödlistad sedan 2020

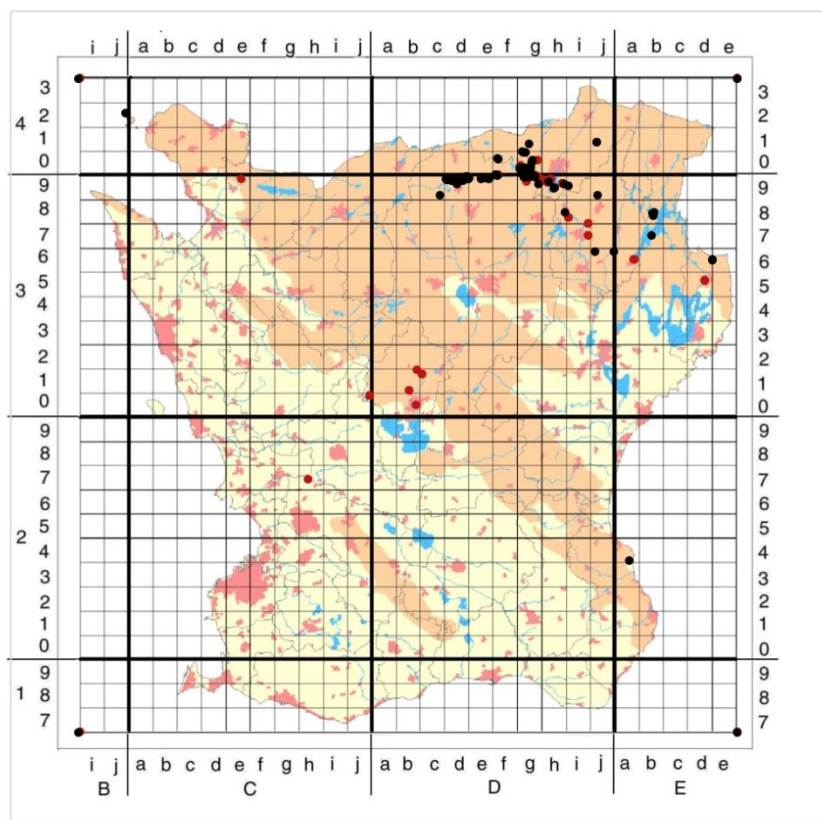

Foto: Erik Danielsen

Vattenkrokmossa

Warntorfia fluitans

Växer blött i fattiga skogsgölar

Tydligt minskande i Skåne

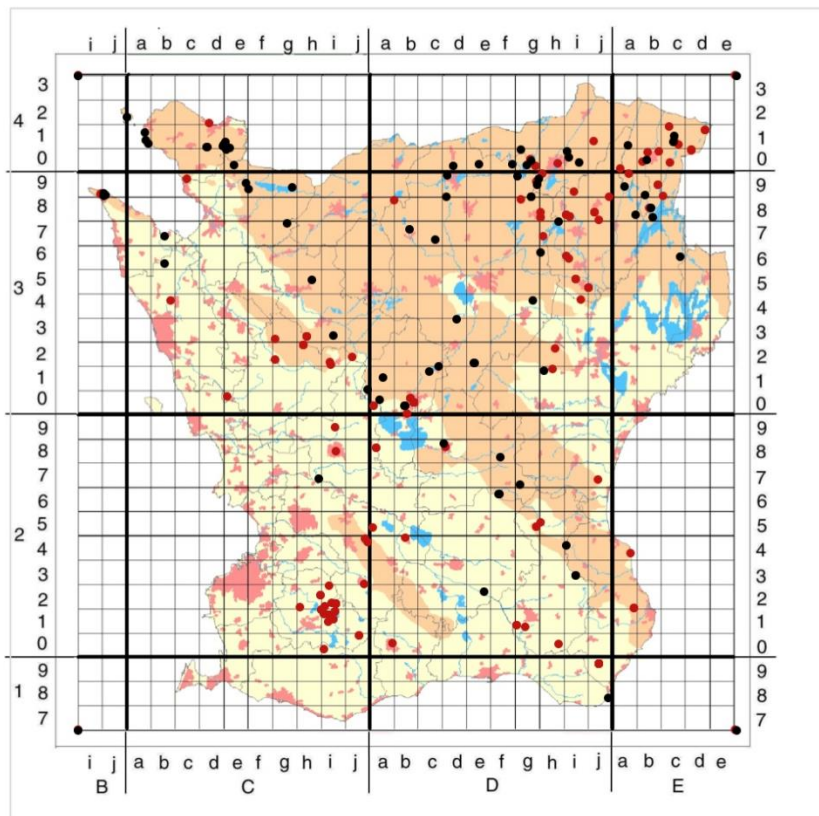

Foto: Hermann Schachner

Källmossa

Philonotis fontana

Starkt knuten till källflöden, särskilt i mellanbygd

Har i förhållande till sökinsats minskat tydligt

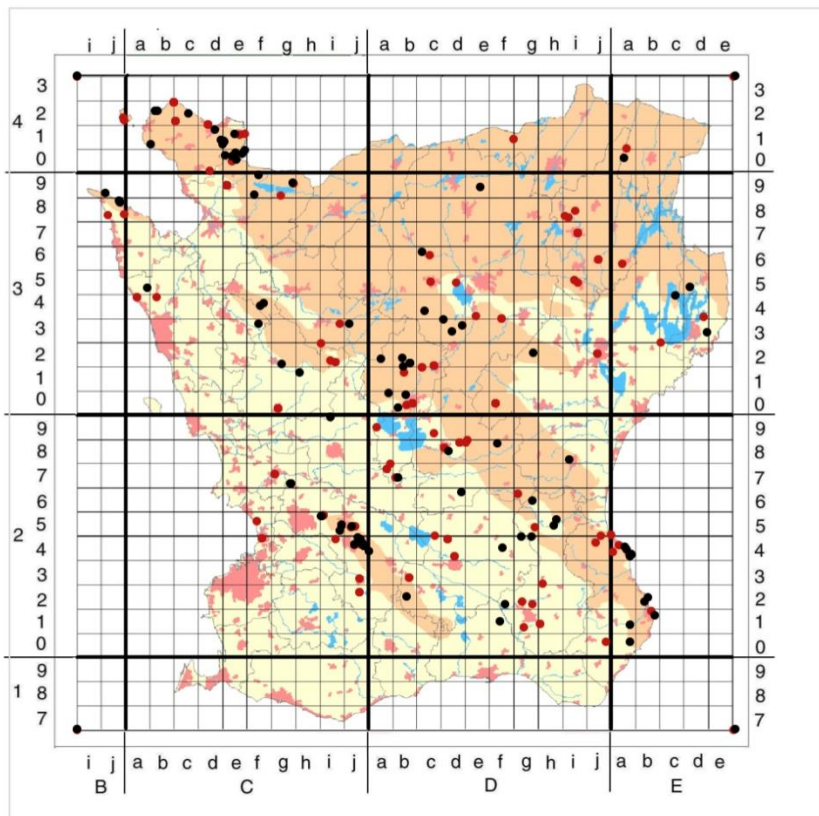

Foto: Hermann Schachner

Strandbronia

Fossombronia foveolata

Levermossa på blottade sjöstränder,
särskilt i norra Skåne

Något minskande, men tycks aldrig ha
varit riktigt vanlig

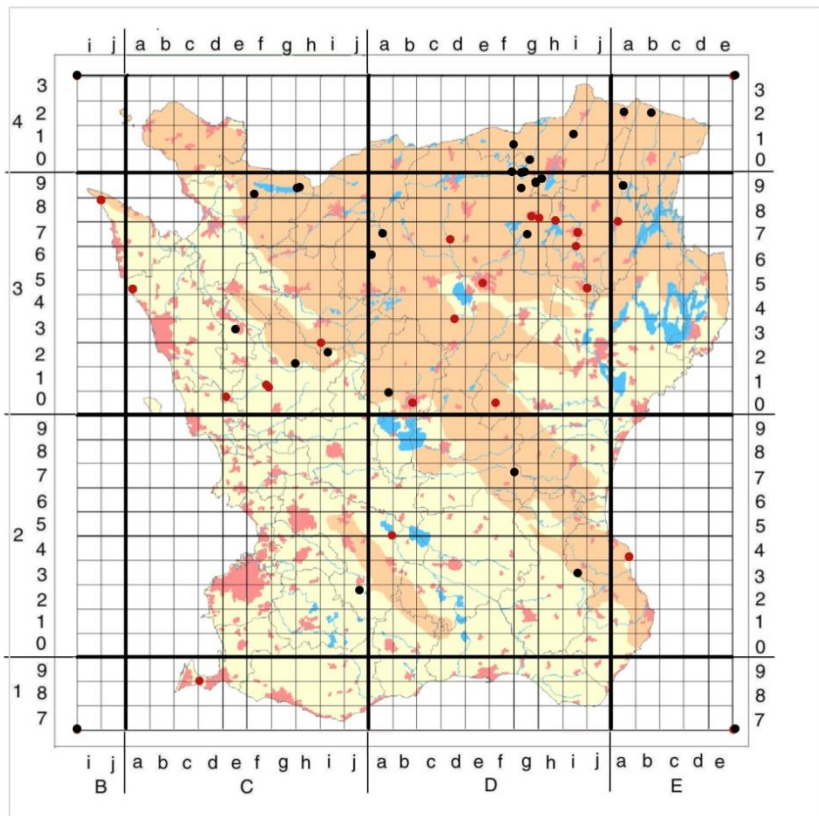

Foto: Étienne Lacroix-Carignan

Röd gaffelmossa

Riccia huebeneriana

Levermossa på dyiga stränder, gärna med kreaturstramp

Rödlistad som starkt hotad (EN)

Alltid varit sällsynt, men likväl starkt minskande

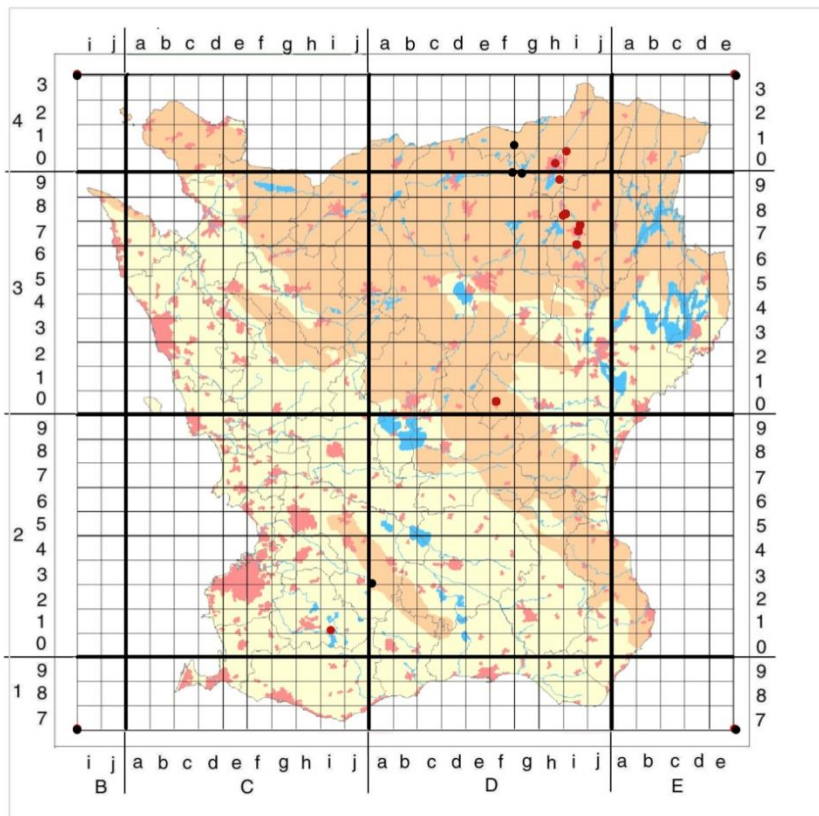

Foto: Christopher Reisborg

Sammanfattningsvis

- Floran i fattiga och intermediära våtmarker uppvisar samma negativa utveckling under 1900-talet som de mer välstuderade rikkärren
- Bilden är likartad för kärlväxter och mossor
- Fluktuerande vattenstånd med tidvis blottlagda stränder viktigt
- Igenväxning till följd av upphörd hävd ett återkommande hot; måttlig störning bra för konkurrenssvaga arter